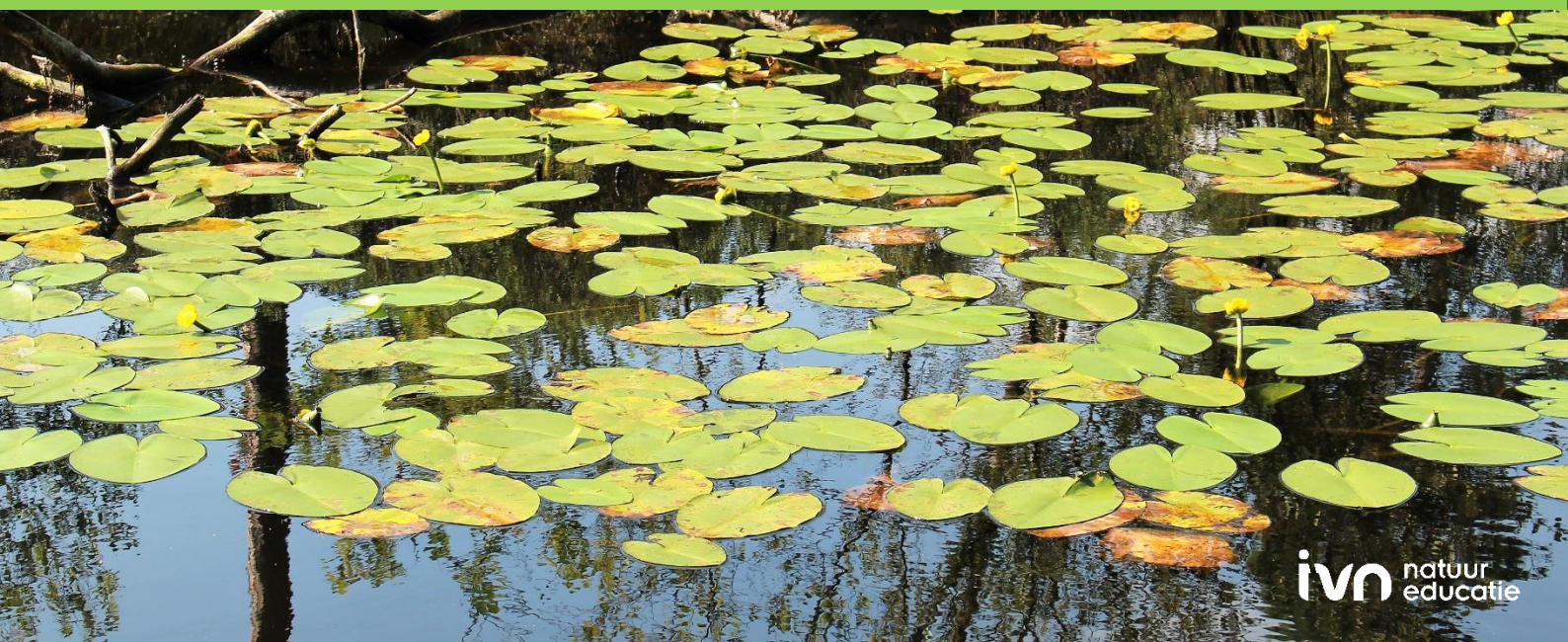

IVN OISTERWIJK

Jaarverslag 2022

IVN Oisterwijk e.o.

Secretariaat	: Oliviersweg 4 5061 PL Oisterwijk
Adres De Nieuwe Burght	: Sportlaan 24 5062 JK Oisterwijk
Kamer van Koophandel	: KVK 40259895
Bank	: NL82 INGB 0003 8096 74
Website	: www.ivn.nl/afdeling/oisterwijk-eo
E-mail	: info@ivnoisterwijk.nl
ANBI	: ja
RSIN	: 816508926

Doelstelling

Als IVN willen wij jong en oud laten beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. Door cursussen, lezingen, excursies en andere activiteiten willen we kennis en bewustzijn van de natuur vergroten. Tevens dragen we bij aan de bescherming van de natuur en de versterking van biodiversiteit door inventarisaties en verschillende projecten. Daarbij speelt duurzaamheid een grote rol in ons handelen en proberen we dit thema ook verder uit te dragen.

Daarnaast is samenwerking met andere partijen van wezenlijk belang voor ons.

Bestuur

Ton Willems
Maria Zijlmans
Ellen van Rijn

voorzitter
penningmeester
secretaris

voorzitter@ivnoisterwijk.nl
penningmeester@ivnoisterwijk.nl
secretaris@ivnoisterwijk.nl

Overige leden bestuur

Gijs van de Weerden
Hannie Nilsen

cursussen@ivnoisterwijk.nl
pr@ivnoisterwijk.nl

Voorwoord

Beste IVN'ers.

Voor mij is 2022 een heel boeiend jaar geweest en wel om een aantal redenen.

Om te beginnen ben ik in januari gestart als waarnemend voorzitter. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in april heeft de vergadering dit bekrachtigd. Ik ben nu een jaar verder en voel me als een vis in het water bij onze vereniging. De functie is niet altijd even gemakkelijk maar geeft me veel voldoening. Soms moeten mensen wennen aan veranderingen door nieuwe keuzes, maar eenmaal doorgevoerd blijkt het vaak toch een goede zet geweest.

Zo gebruiken wij sinds september 2021 ons verenigingsgebouw De Nieuwe Burght. Uiteraard waren er aanloopmoeilijkheden, corona was nog volop aanwezig, en we moesten nog wennen aan de locatie helemaal achterin de Sportlaan. De verlichting was nog niet in orde zodat het in de herfst- en wintermaanden behoorlijk donker was. Maar uiteindelijk is het nu toch al ons eigen honk geworden.

De Gemeente heeft veel parkeerplaatsen aangelegd wat voor de leden van buiten Oisterwijk natuurlijk ontzettend fijn is en ook de verlichting is al enigszins verbeterd. Inmiddels hebben we al behoorlijk wat lezingen kunnen houden, de cursussen zijn volop aan de gang en de werkgroepen weten de gang naar ons honk gelukkig ook steeds meer te vinden. Uiteraard worden er bestuursvergaderingen gehouden en meerdere malen was er een activiteit voor alle leden zoals het nieuwjaarsontbijt, de ALV en de vogelquiz. Kortom, een heel goede keuze voor onze vereniging.

Bij ons gebouw komt ook een heemtuin. Dit stuk grond hebben we van de Gemeente in bruikleen en we gaan daar een geweldige tuin van maken met onder andere een moerasgedeelte. De torenvalkkast aan het eind van de tuin staat er al en wordt regelmatig bezocht. We hopen dat er komend jaar jonge torenvalkjes in komen.

Het ledenaantal is gelukkig op peil gebleven ondanks het feit dat er tijdens de coronaperiode weinig tot geen activiteit was. We zijn nu met zo'n 570 leden waarvan een derde deel actief is. Uiteraard hopen we dat er in de toekomst meer leden actief willen worden. We kunnen best nog een aantal handjes gebruiken en nieuwe actieve leden brengen ook weer nieuwe ideeën mee.

Verdrietig genoeg moesten we helaas ook voorgoed afscheid nemen van enkele IVN-leden waaronder twee echte oer IVN'ers die een positieve stempel op onze vereniging hebben gedrukt.

We hebben dit jaar drie leuke donaties ontvangen die erg welkom zijn. De gevers hiervan zijn we enorm dankbaar. Temeer omdat IVN Nederland in 2023 de bijdrage die wij moeten afstaan, gaat verhogen. Nu alles veel duurder wordt, zijn we genooddaakt om na te denken over een eventuele verhoging van de contributie.

Komend jaar staan er behoorlijk wat activiteiten op het programma.

De vogel-, sterren- en paddenstoelencursus, de basiscursus natuur, interessante lezingen, een niet-actieve ledendag en heel veel publiekswandelingen. En natuurlijk niet te vergeten alle werkgroepsactiviteiten en in april onze Algemene Ledenvergadering waarin we weer een aantal jubilarissen in het zonnetje zullen zetten. Andere cursussen zijn nog in ontwikkeling.

Tot slot is onze website aangepast en hierdoor veel overzichtelijker geworden. Helaas ging IVN Nederland echter kort daarna over naar Wordpress waardoor de webmaster en de pr-werkgroep weer van voor af aan moesten beginnen. Een enorme klus. Die transitie is nog steeds niet afgerond maar dat komt komend jaar zeker in orde.

Ik ben er van overtuigd dat we het komend jaar een fantastische tijd tegemoet zullen gaan en hoop dat er veel nieuwe ideeën worden ingebracht waardoor we onze vereniging nog leuker kunnen maken zodat het voor iedereen een tweede thuisbasis is en blijft.

Ton Willems
Voorzitter

Inhoudsopgave

IVN Oisterwijk	2
Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Algemeen	6
Leden	8
Relaties en plaats in de samenleving	10
IVN Regionaal en landelijk	10
Overige organisaties	10
Publiciteit en Promotie.....	11
Activiteiten	12
Eigen ruimte.....	12
Werkgroepen	12
Lezingen en Publieksexcursies	13
Cursussen.....	13
Excursie op maat	13
Nascholing Natuur- en schoolgidsen	13
Bijlage 1 Amfibieënwerkgroep	14
Bijlage 2 Werkgroep Grijs, Groen en Gelukkig	15
Bijlage 3 Insectenwerkgroep.....	16
Bijlage 4 Werkgroep Natureluurs	16
Bijlage 5 Natuurwerkgroep	18
Bijlage 6 Plantenwerkgroep	19
Bijlage 7 Werkgroep Samen de natuur in.....	20
Bijlage 8 Werkgroep Scholen in de natuur	21
Bijlage 9 Vogelwerkgroep	22
Bijlage 10 Zoogdierenwerkgroep	28

Inleiding

Dit is het jaarverslag 2022 van IVN Oisterwijk. Door sommigen wordt het uitgepluist, anderen kijken er niet naar om. Het merendeel van de leden zal er waarschijnlijk doorheen bladeren en net zoals wij tot de conclusie komen dat we een leuke, groeiende vereniging zijn die trots kan zijn op haar leden en alle activiteiten die gedaan worden. En waar ook absoluut nog ruimte is voor groei en verbetering.

Afgelopen jaren lieten we ons, ondanks corona, niet uit het veld slaan en ook 2022 was een mooi jaar waarin er ongelooflijk veel activiteiten plaats vonden. Het was dan ook helemaal niet moeilijk een verslag te schrijven over alles wat er gedaan en gebeurd is.

Maar toen deze opsomming van feiten bijna klaar was, kregen we de vraag of het jaarverslag wel een echt jaarverslag was. Dat was schrikken, zeker toen we na wat gegoogeld te hebben, lazen wat er in een jaarverslag hoort te staan. Naast een voorwoord was dat onder andere een profiel van de organisatie met missie, visie, doelen en strategie. Met een financieel jaarverslag. En ook met onder andere werkmethodes, successen en een vooruitblik.

Gelukkig zorgt onze penningmeester ieder jaar voor een financiële verantwoording dus dat kopje kon afgevinkt worden, maar verder waren er nog heel wat verbeterpunten.

Wat staat er in ons beleidsplan? Wat zijn de actiepunten? Wat is hiervan de afgelopen jaren verwezenlijkt en wat vraagt meer aandacht? De afgelopen jaren zijn beleidsplan en jaarverslag ieder voor zich steeds weer zeer nauwkeurig opgesteld, maar de samenhang tussen deze twee is enigszins achtergebleven. De conclusie was dat we door een verbeterde versie van een jaarverslag meer inzicht krijgen in successen en aandachtspunten.

Vandaar dat we in dit jaarverslag willen proberen het anders te doen. Hiervoor is het jaarverslag opgedeeld in 4 hoofdstukken die parallel lopen met de onderdelen uit het beleidsplan 2018-2022 namelijk:

1. Algemeen
2. Leden
3. Activiteiten
4. Relaties en plaats in de samenleving

Aan de hand van deze 4 punten zullen we proberen een beeld te geven van het reilen en zeilen van de vereniging het afgelopen jaar. We kijken wat er goed ging of zelfs beter dan verwacht, maar ook welke punten komend jaar extra aandacht nodig hebben.

Maar krijgen we dan wel een beeld van de vereniging, kan men zich afvragen. Een vereniging leer je pas goed kennen deel te nemen aan alle activiteiten. Maar met zoveel werkgroepen en zo'n grote variatie in activiteiten is dat vrijwel onmogelijk. Om toch een beeld te schetsen van alles wat er gebeurt, zullen de verslagen van de afzonderlijke werkgroepen als bijlage toegevoegd worden.

Momenteel wordt er hard gewerkt om het nieuwe beleidsplan voor de komende 5 jaar op de komende ALV voor te leggen aan de leden. Een goed moment om van nu af aan jaarlijks het jaarverslag naast het beleidsplan te leggen en te toetsen hoe de voortgang van de diverse processen binnen de vereniging loopt.

Beter gezegd: welke doelen zijn bereikt en waar moeten we het komend jaar onze aandacht op richten?

Graag krijgen we feedback en tips, zeker van leden die meer ervaring hebben dan wij met jaarverslagen, beleidsplannen en dergelijke. Op die manier wordt IVN Oisterwijk nog meer de vereniging die we samen voor ogen hebben en kunnen we onze doelen nog beter bereiken.

Algemeen

IVN Oisterwijk is onderdeel van de landelijke IVN-organisatie en één van de oudste en grootste lokale afdelingen.

In 2022 bestond het bestuur uit 5 personen en is er 12 keer vergaderd waarbij steeds een andere werkgroep-coördinator uitgenodigd was. Naast algemene bestuurszaken waren onder andere de financiële stand van zaken, website, duurzaamheid, nieuwe tuin, jeugdactiviteiten, nieuwe cursussen, het beleidsplan en ons nieuwe verenigingsgebouw onderwerpen die regelmatig terug kwamen. Na iedere vergadering is er een kort verslag geplaatst in de nieuwsbrief IVNieuwsgierig.

De Algemene Ledenvergadering werd op 12 april in De Nieuwe Burght gehouden. Deze keer kon iedereen gelukkig weer lijfelijk aanwezig zijn, toch veel makkelijker en veel gezelliger dan vergaderen via een Zoommeeting. Helaas zagen we dit niet terug in het aantal deelnemers, 32 personen inclusief 5 bestuursleden waren aanwezig.

Ton Willems werd officieel benoemd als voorzitter en ook Gijs van der Weerden, Hannie Nilsen en Ellen van Rijn (alle drie aftredend en herkiesbaar) werden opnieuw herkozen. Helaas is er nog steeds een vacature bestuurslid.

In het beleidsplan 2018-2022 schreven we dat we een financieel gezonde vereniging zijn. Dat is nog steeds onveranderd al hebben we wat financiën betreft flink ingeleverd.

Uiteraard was daar de verhuizing naar De Nieuwe Burght daar debet aan. Er is geïnvesteerd in degelijke, afsluitbare kasten, drie nieuwe banners, gordijnen, een tafellift, een pinautomaat en meer van dit soort zaken. Een verantwoorde keuze waarbij we steeds de kosten nauwkeurig afgewogen hebben tegen het nut van de aan te schaffen artikelen. Waar mogelijk was, is er tweedehands gekocht of zelf gemaakt.

Ook de opening in september 2022 was een extra kostenpost maar daar stond een zeer geslaagde dag tegenover waarbij we veel mensen kennis hebben kunnen laten maken met IVN Oisterwijk. Nieuwe samenwerkingsverbanden zijn gelegd die dag en de donatie die we kregen bij de oudejaarsrun was ook een direct gevolg van deze dag.

De heemtuin die we bij De Nieuwe Burght aan gaan leggen, wordt zelfs voor het grootste gedeelte gefinancierd uit donaties e.d.

Een ander punt dat de financiële situatie enigszins verdraaid weergeeft, is het tijdstip van de cursussen, of beter gezegd de boekjaren van inkomsten en uitgaven die over 2 of 3 jaar verspreid zijn. In 2021 hadden we de inkomsten van nieuwe cursussen die vervolgens allemaal stopgezet moesten worden. Dus wel inkomsten, weinig uitgaven. Afgelopen jaar zijn deze cursussen alsnog gegeven. Nu gold geen inkomsten, wel uitgaven.

Ook vanwege corona waren er afgelopen jaar bijna geen lezingen, excursies, aangevraagde excursies op maat of activiteiten voor scholen waardoor ook deze bronnen van inkomsten wegvielen.

De inkomsten in 2022 bestonden dan ook voor een groot deel uit contributie en donaties. De contributie was hetzelfde als in 2021 namelijk € 19,00. Hiervan wordt € 12,00 afgedragen aan IVN landelijk. Voor huisleden geldt een ander bedrag, namelijk € 8,50. Vergeleken met de andere IVN afdelingen in de regio is onze contributie te laag.

Daarnaast zijn er onze vaste donateurs die jaarlijks een bedrag overmaken en het afgelopen jaar waren er bovendien diverse grotere donaties. Zo bracht de RABO Clubsupportactie bracht een mooi bedrag van ruim 500 euro op. Dit geld zal gebruikt worden voor de aanleg van een heemtuin bij het nieuwe verenigingsgebouw.

Verder kregen we €1000 van Intergroep Oisterwijk en € 1000 van de Organisatie Oudejaarstrail.

Al met al is er voldoende financiële reserve in kas, hebben we een eigen honk, wordt er gewerkt aan de heemtuin en zijn allerlei activiteiten weer opgestart waardoor er naast contributie en donaties de komende jaren ook weer andere inkomsten zijn.

Voor meer informatie verwijzen we graag naar het financiële jaarverslag. Dit kunt u desgewenst opvragen bij onze penningmeester, Maria Zijlmans (penningmeester@ivnoisterwijk.nl).

Onderwerpen waar we de komende jaren wel nog meer aandacht aan willen besteden, zijn duurzaamheid en klimaat. Deze onderwerpen staan hoog op de agenda en er worden steeds kleine stappen gezet. In overleg met scouting zijn we begonnen afval te scheiden, er wordt minder geprint, de verlichting bestaat uit ledlampen, veelal met sensoren en we proberen dit thema terug te laten komen bij lezingen. Ook wordt er achter de schermen gewerkt aan een cursus 'Duurzaamheid'.

Allemaal slechts kleine stapjes en daarmee zijn we er nog lang niet. Daar zijn we ons van bewust. Dit punt zal dan ook zeker terugkomen in het volgende beleidsplan.

Het mooiste zou natuurlijk zijn als er een werkgroep zou komen die dit als belangrijkste aandachtspunt zou hebben, maar tot dan kunnen we elkaar scherp houden en steeds weer een stapje verder komen. Dus spreekt dit thema je aan en zie je het wel zitten om samen met gelijkgestemden iets op dit gebied te betekenen, meld je dan aan bij het bestuur. Samen kunnen we dan kijken wat de mogelijkheden zijn.

Leden

Het ledenaantal is dit jaar vrijwel constant gebleven. Er waren 36 opzeggingen en 28 nieuwe leden. Een aantal opzeggingen komt van leden die overgestapt zijn naar IVN Vught dat in 2022 is opgericht.

Totaal hebben we nu 567 leden, waarbij de verhouding man-vrouw ongeveer 45/55% is. Niet geheel onverwacht vinden we het grootste deel van onze leden (42%) in de leeftijdsgroep 61-70 jaar, in de groep 50-80 jaar vinden we zelfs ruim $\frac{3}{4}$ van onze leden.

Ondanks ons streven is de vergrijzing dus iets toegenomen ten opzichte van 2021. Een aandachtspunt voor de toekomst.

Ook laat de ledenlijst zien dat we met recht IVN Oisterwijk en omstreken zijn. Onze leden wonen verspreid over maar liefst 50 verschillende plaatsen.

Nog 78 leden/donateurs ontvangen jaarlijks een factuur, 18 daarvan krijgen een herinnering. De overige leden betalen per automatische incasso.

	2018	2019	2020	2021	2022
Leden	381	381	390	387	365
Huisgenootleden	99	102	105	100	99
Jeugdleden	16	14	14	14	10
Landelijke leden	19	23	28	36	55
Donateurs	43	41	40	37	37
Gastlid		1	1	1	1
Totaal	558	562	578	575	567

Een verzoek aan alle leden: graag adreswijzigingen alsook veranderingen van telefoonnummer of e-mailadressen doorgeven (ledenadministratie@ivnoisterwijk.nl.)

Tevens wil de ledenadministratie nogmaals een warm pleidooi houden voor het afgeven van een machtiging tot automatische incasso van de jaarlijkse contributie. Het scheelt de penningmeester veel werk en de vereniging ook veel geld. Download via de website het SEPA-formulier en stuur het ingevuld en ondertekend naar de ledenadministratie.

Voor zover bekend, zijn vele leden jarenlang lid. Afgelopen jaar waren er zelfs extra veel jubilarissen. Vanwege corona was de ALV in voorgaande jaren slechts digitaal gevoerd en was het punt 'jubilarissen en aftredende coördinatoren' gecancelled. Daarom waren er dit jaar extra veel leden die in het zonnetje werden gezet. Dit resulteerde in een mooi half uurtje met veel anekdotes. Op den duur zullen deze verhalen echter verdwijnen en dat is jammer. Cor Zijlmans wil daar graag, met hulp van de leden, een boekje over maken voor het 65-jarig bestaan. Het bestuur vindt dat een ontzettend leuk idee.

Werkgroep ledenactiviteiten

Een bedankje was er ook voor alle actieve leden in de vorm van een feestelijke middag bij Viskwekerij De Stroom met daarna een gezellig samenzijn in De Spoordonkse Watermolen. Deze middag werd georganiseerd door de werkgroep ledenactiviteiten.

Deze werkgroep bestaat uit 3 actieve leden. Ook het afgelopen jaar zijn ze druk bezig geweest om activiteiten voor de leden te organiseren. De nieuwjaarsbijeenkomst moest helaas afgelast worden, maar later het voorjaar was het weer als vanouds genieten tijdens een perfect georganiseerd weekend naar de Wieden en Weerribben.

In september werd samen met bestuur en andere werkgroepen de officiële opening van De Nieuwe Burght geregeld en de laatste maanden van het jaar was de werkgroep druk met de plannen voor een feestelijk nieuwjaarsontbijt en het weekend 2023 naar Texel.

Weekend Wieden/Weerribben

Uiteraard zijn wij als bestuur blij met alle leden, of ze nu actief zijn of niet. Zonder leden geen vereniging. En het staat iedereen vrij om hierin zijn eigen keuzes te maken. Maar tegelijkertijd horen we nogal eens dat leden wel actief willen zijn, maar eigenlijk het overzicht missen over de mogelijkheden binnen de vereniging. En hoewel het altijd mogelijk is contact op te nemen met de coördinator van een werkgroep voor meer informatie, is dit voor sommigen toch een drempel.

Afgelopen jaar heeft het bestuur daarom voor de tweede keer een dag speciaal voor nieuwe leden georganiseerd. Hierop konden we elkaar beter leren kennen en kon men op een laagdrempelige manier kennis maken met de activiteiten van de verschillende werkgroepen. Vanwege het succes van deze dagen gaan we dit in 2023 uitbreiden met een niet-actieve ledendag waarbij met name de leden die lid zijn zonder verder aan activiteiten deel te nemen, uitgenodigd zullen worden om nader kennis te komen maken. Uiteraard zonder enige verplichting.

Ook de heemtuin kan mogelijk een steentje bijdragen in dit proces. Projecten waaraan alle leden mee kunnen doen, zorgen ervoor dat we elkaar beter leren kennen en dat ook de contacten tussen de werkgroepen onderling versterkt worden. Bovendien is dit een fijne manier om kennis uit te wisselen en van elkaars talenten gebruik te maken.

Daarnaast hopen we in de toekomst weer informele inloopavonden te hebben waarbij iedereen, actief of niet, welkom is voor een kop koffie en een stukje gezelligheid.

Dit plan staat nog in de kinderschoenen, maar een voorproefje was de vogelquiz die afgelopen jaar door de vogelwerkgroep georganiseerd is. Een zeer geslaagde avond, die deze keer nog alleen voor werkgroepleden was. Momenteel kijken we naar de mogelijkheid om deze leuke activiteit komend jaar zo te organiseren dat iedereen mee kan doen.

Relaties en plaats in de samenleving

IVN Regionaal en landelijk

De regio Het Groene Woud bestaat uit acht IVN afdelingen welke vier keer per jaar samenkomen om te overleggen met elkaar. Deze afdelingen zijn de IVN verenigingen uit Best, 's-Hertogenbosch, Oirschot, Oisterwijk, Son en Breugel, St. Oedenrode, Tilburg en Vught. Daarnaast is ook een afgevaardigde van IVN Brabant aanwezig. Eén van de leden uit de regio zit als vertegenwoordiger in de Landelijke Raad. In 2022 was Son en Breugel gastheer.

Het overleg start altijd met de het 'rondje' langs de acht afdelingen. Dit is een belangrijk onderdeel van het overleg omdat het leuk is om te weten waar andere afdelingen zich mee bezig houden, maar vooral omdat je ideeën opdoet voor je eigen afdeling. Je hoort bijvoorbeeld dat na de coronaperiode bij alle afdelingen de activiteiten moeizaam op gang zijn gekomen, maar nu gelukkig weer volop gaande zijn.

Ook alle perikelen rond de nieuwe website is een zeer herkenbaar probleem bij alle afdelingen.

De gezamenlijke Natuurgidsenopleiding, die in 2021 nog in voorbereiding was, loopt heel goed. Er zijn weinig afvallers en de deelnemers zijn reuze enthousiast.

Een gezamenlijk punt van zorg is het aantrekken en het behouden van de jeugd. Na de basisschool krijgen de kinderen meestal andere interesses. Dit wordt een extra punt van aandacht bij de komende overleggen.

Vanuit IVN landelijk is er gevraagd of er in 2023 behoefte is aan verschillende trainingen zoals bijvoorbeeld Workshop Natuurkoffer, Natuur doet je goed (omgaan met demente mensen) en Natuur en gezondheid. Dit wordt komend jaar besproken in de regio.

In het komende jaar is de gastheer voor het regionaal overleg IVN Best.

Overige organisaties

Met een aantal (natuur)organisaties is er actief contact door bepaalde activiteiten. Zo wordt er door verschillende werkgroepen geïnventariseerd voor Brabants Landschap en Natuurmonumenten. Ook de werkgroepen voor kinderen, Scholen in de Natuur en in mindere mate Natureluurs, werken nauw samen met Natuurmonumenten.

En de Natuurwerkgroep doet vaak projecten in opdracht van deze organisaties. Verder werken we samen bij landelijke dagen zoals de Sloopjesdagen en Dag van het Landschap.

Daarnaast zijn er diverse organisaties waarmee we samen (proberen) te werken. De belangrijkste zijn:

- **Stichting Duurzaamheidsvallei**
Deze stichting is werkzaam in het gebied tussen Oisterwijk en Tilburg om hier de natuur te versterken en tegelijkertijd het gebied toegankelijk te maken voor recreanten. Voor komend jaar zijn er inmiddels plannen in vergevorderd stadium om in dat gebied voor de stichting te gaan inventariseren. Het streven is om minimaal 1x per jaar samen onze activiteiten te evalueren.
- **B-team**
Afgelopen jaar is er meer en beter contact geweest. Door op de hoogte te zijn van elkaars activiteiten, kunnen we elkaar versterken, hulpvragen doorsturen en elkaar adviseren indien nodig
- **Gemeente Oisterwijk**
Afgelopen jaar is er wel af en toe positief contact geweest tussen ons en de Gemeente Oisterwijk. Zo zijn er meer (positieve) contacten geweest en hebben we geholpen bij de boomfeestdag in Moergestel. Maar het contact kan absoluut nog beter en intensiever. Een belemmering is het verloop onder de ambtenaren en het feit dat er vaak voor iedere activiteit weer een andere persoon benaderd moet worden. Komend jaar staat versterking van dit contact wederom op de agenda. Ook willen we onderzoeken of subsidie voor huisvesting en/of werken met kwetsbare groepen tot de mogelijkheid behoort.
- **Natuurpoorten**
De excursies vanuit de verschillende Natuurpoorten zijn afgelopen jaar niet gegeven. Voor komend jaar zal de mogelijkheid hiervoor opnieuw onderzocht worden.
- **Basisschool De Nieuwe Linde**
Op verzoek van deze school verzorgen wij 4-5x per jaar een buitenactiviteit, gekoppeld aan het thema dat ze die periode op school hebben. Dit kan van alles zijn, zoals bijvoorbeeld techniek, vervoer, voortplanting of uitvindingen.
- **Stichting Met je hart**
Zie bijlage 2, werkgroep Grijs, Groen en Gelukkig

- Bewoners Oisterwijk en omstreken

Wat betreft naamsbekendheid zitten we in dezelfde categorie als Natuurmonumenten, Brabants Landschap, Vogelbescherming Nederland etc. Het spreekt voor zich dat we slechts kunnen dromen van dezelfde naamsbekendheid. Bovendien is de afkorting IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) iets dat door veel mensen niet meteen met natuur verbonden wordt.

Maar dat wil niet zeggen dat we niet ons best doen de naamsbekendheid te vergroten. Op de eerste plaats zijn daar natuurlijk onze lezingen, excursies en cursussen (zie ook onder activiteiten). Door een locatie met naamsvermelding op Google Maps en een groot naambord buiten bij De Nieuwe Burght is onze locatie nu veel beter te vinden.

Bovendien worden onze vereniging en onze activiteiten op verschillende manieren onder de aandacht gebracht.

Publiciteit en Promotie

Een belangrijk pr-middel is de promotiestand die algemene info over IVN Oisterwijk en over onze cursussen en werkgroepen verstrekt. Verder vind je bij de promotiestand allerlei materialen die uitnodigen om zelf de natuur in te trekken en te beleven.

Ook bij de promotiestand was het dit jaar merkbaar dat activiteiten slechts mondjesmaat hervat werden. Geen natuurmarkten of kruidendagen, waar normaal gesproken altijd wel aanloop is. Wel waren zij aanwezig bij de afsluiting van de cursussen. En op de valreep was er toch nog een activiteit, een oudejaarsloop in de Loonse en Drunense Duinen. Deze groep sponsorde ons dit jaar, in ruil daarvoor waren wij daar om wat meer over IVN te vertellen.

Nog een tip van de promotiestand voor alle werkgroepen: heb je als werkgroep een wens qua materiaal, laat het de mensen van de promotiestand weten, zij kunnen vaak met korting inkopen.

Andere kanalen voor pr zijn de website, nieuwsbrief, folders en plaatselijke krant.

Vanwege de onzekerheid met betrekking tot het al dan niet doorgaan van lezingen en excursies is er in 2022 geen folder gemaakt met daarin alle activiteiten. Wel verscheen regelmatig een stukje met informatie hierover in De Nieuwsklok, altijd met ons logo erbij, en incidenteel in andere streekbladen.

De leden vinden het belangrijkste nieuws in de nieuwsbrief IVNieuwsgierig, die eenmaal per maand onder de leden wordt verspreid. Ook Facebook wordt regelmatig gebruikt om informatie te delen. Zowel voor de nieuwsbrief (eigen leden) als voor Facebook zou wat meer activiteit vanuit de leden erg welkom zijn. Dus schrijf, stuur een tip of gewoon een foto van iets leuks naar pr@ivnoisterwijk.nl

Daarnaast worden de activiteiten vermeld op de site van BMF en op de Oisterwijk Uitagenda van Wegwijs in Oisterwijk. En natuurlijk in de agenda op onze eigen website.

Onze nieuwe website onder de vlag van het landelijk IVN, kreeg veel positieve reacties. Helaas besloot IVN landelijk om de hele site te vernieuwen en gebruik te gaan maken van Wordpress. Dit zal zeker voordelen en meer mogelijkheden bieden, maar de overgang heeft tot veel moeilijkheden, stress en irritatie geleid, bij ons maar ook bij andere afdelingen. Nadat datums herhaalde malen verzet zijn, is de site sinds eind januari 2023 functioneel. Maar er moet nog veel werk verzet worden voordat de afdelingssite weer helemaal naar wens is.

Voor 2023 is er wel weer een folder gemaakt met daarop alle informatie over lezingen en excursies. Een extra inlegvel geeft informatie over alle activiteiten van Natureluurs. Natureluurs zal daarnaast komend jaar zelf ook flyers en posters verspreiden op de basisscholen in de wijde omgeving, waardoor we hopen meer kinderen kennis te kunnen laten maken met onze jeugdgroep.

De basisscholen in ons werkgebied hebben ook de folder met activiteiten van de Werkgroep Scholen in de Natuur ontvangen. Hoewel deze activiteiten op de eerste plaats gericht zijn op de jongere doelgroep, kunnen zij mogelijk indirect ook de vergrijzing tegen gaan doordat ouders geïnteresseerd raken in onze vereniging.

Met het oog daarop onderzoeken we momenteel ook de mogelijkheden voor een Natuuroudercursus.

Activiteiten

Eigen ruimte

Dit jaar is De nieuwe Burght voor het eerst door ons echt in gebruik genomen voor onze activiteiten zoals bijvoorbeeld lezingen, cursussen, werkgroepavonden en bestuursvergaderingen. Soms werden zelfs 3 ruimtes tegelijk gebruikt. Het hebben van een eigen verenigingsgebouw heeft er al toe geleid dat er nieuwe activiteiten zijn ontplooid, met name door de verschillende werkgroepen.

Uiteraard zijn er nog wat problemen om op te lossen maar veel is al gerealiseerd. Zo is er een boekenkast waarvan de inhoud regelmatig uitgebreid wordt, is er een pinautomaat, is het systeem met de verschillende sloten verbeterd en hangt er een naambord op de gevel waardoor de vindbaarheid aanmerkelijk verbeterd is. En heel belangrijk, er is een groep gevormd van een aantal leden die op cursusavonden en bij lezingen voor de koffie en thee zorgt. Een waardevolle aanvulling.

Afgelopen jaar zijn er ook stappen gezet voor het realiseren van een heemtuin, er is een plan, bij het waterschap is een vergunning voor de werkzaamheden aangevraagd en er staat al een torenvalkkast waar regelmatig torenvalken op en in te zien zijn.

Werkgroepen

De vereniging telt momenteel 14 werkgroepen waarbij ongeveer 1/3 van het totaal aantal leden actief betrokken is. Een flink aantal leden is zelfs actief in meerdere werkgroepen. Iedere werkgroep heeft een ander thema en/of doelgroep. Van amfibie tot zoogdier, van jong tot oud, van activiteiten voor eigen leden tot buitenstaanders.... Voor iedereen is er wel iets te vinden. En mocht dat niet het geval zijn, dan zijn er nog volop mogelijkheden binnen het bestuur, voor digitale ondersteuning of als ondersteuning in De Nieuwe Burght tijdens activiteiten.

Werkgroep	Aantal leden	Waarvan actief	Coördinator	Opmerkingen
Amfibieënwerkgroep	11	5	Karin van de Logt	
Grijs, groen en gelukkig	8	6-8	Bart van Beerendonk	10 deelnemers/keer
Insectenwerkgroep	22	14-16	Rinie Roosen	
Natureluurs	7	7	Ed Haers	
Natuurwerkgroep	20	20	Frans Tolboom	
Plantenwerkgroep	18		Gijs van der Weerden	
Samen de natuur in	14	14	Gerrit de Jong	16 deelnemers
Scholen in de Natuur	9	9	Marian Jessurun	
Vogelwerkgroep	66	41	Ad van Opstal, Jan op 't Hoog	
Zoogdierenwerkgroep	14		Jan Fonken	
Ledenactiviteiten	3	3	Els Raaijmakers	
Excursies op maat	27		Marian Jessurun	27 natuurgidsen
Lezingen/ excursies	2	2	Ad van Opstal, Gerrit de Jong	
PR/promotie	6	6	Hannie Nilsen	

Lezingen en Publieksexcursies

De lezing in januari kon helaas geen doorgang vinden, en ook de 2^e lezing was digitaal. Zoals bij alle IVN afdelingen kwam daarna de belangstelling voor de lezingen en excursies slechts langzaam op gang. Iedereen was erg afwachtend. Wel is goed te merken dat De Nieuwe Burght al meer ingeburgerd raakt. Er waren 20-40 bezoekers per lezing.

Ook bij de excursies was de belangstelling zeer wisselend. Naar de oorzaak kunnen we slechts gissen. Zijn het de gekozen thema's, de naweeën van corona, het ontbreken van onze jaarlijkse folder of het grote aanbod van activiteiten in de natuur door verschillende organisaties? Wel zagen we dat men vaak van ver kwam doordat men gericht had gezocht op een bepaald onderwerp. Zo waren er bij de excursie reeënbronnst deelnemers uit Tiel, de Hoeksche Waard en Geldrop.

Dit jaar hebben Ad van Opstal en Gerrit de Jong de organisatie gedaan, vanaf volgend jaar zal Frans Kapteijns het van Ad overnemen. Bij het vaststellen van het nieuwe programma zal geprobeerd worden aandacht te besteden aan begrippen als duurzaamheid, stikstofproblematiek, verdroging en andere actuele thema's. Ook zal onderzocht worden of het mogelijk is een lezing te laten volgen door een excursie met hetzelfde thema.

Cursussen

Bij ons cursusaanbod dit jaar lag het accent vooral op eerdere, niet-afgemaakte cursussen. Zo werden de laatste lessen van de Vogelcursus en de Basiscursus Natuur gegeven. Omdat er van de Bomencursus eerder slechts één lesavond was geweest, werd deze cursus vanaf les 1 weer opgestart. Daarnaast is een Sterrencursus gegeven en in december is een begin gemaakt met een nieuwe Vogelcursus. Deze zal in 2023 afgerond worden.

Naast de wat meer traditionele cursussen zoals de Basiscursus Natuur, Paddenstoelen- en Vogelcursus, zijn we momenteel bezig met het onderzoeken van mogelijkheden het cursusaanbod de komende jaren wat gevarieerder te maken. Hierbij denken we onder andere aan een Natuuroudercursus, een Amfibieën- en een Klimaatcursus. Ook een Vlindercursus staat op het programma.

Door samenwerking met de IVN-afdelingen Den Bosch, Best, Oirschot, St. Oedenrode en Son en Breugel is ook de Natuurgidsenopleiding begonnen.

Excursie op maat

Dit jaar waren er 21 aanvragen. Een verdubbeling van het jaar daarvoor toen juist dit soort activiteiten vaak afgelast moesten worden. Hopelijk zet deze stijging dit jaar door.

Er zijn 27 gidsen beschikbaar, maar er zijn er ongeveer 10 die actief zijn voor deze activiteit. Momenteel is het nog geen probleem om voor iedere aanvraag voldoende begeleiders te vinden.

Nascholing natuur- en schoolgidsen

Bij de gidsen is er behoefte aan extra bijscholing. Een thema extra uitdiepen, met anderen een nieuw gebied bezoeken of ervaringen en tips uitwisselen is altijd zinvol en kan daarnaast ook motiverend werken.

Cees Pasmans heeft in 2022 de organisatie hiervan overgenomen van Elly Aarts. In 2022 zijn er geen bijscholingen geweest, dit zal komend jaar weer aangepakt worden.

Bijlage 1 Amfibieënwerkgroep

Deze werkgroep telt nu 12 leden, waarvan de meesten actief zijn. Witven, van Esscheven, Staalbergven en Groot Aderven zijn in 2022 allemaal 4x geïnventariseerd op het voorkomen van amfibieën. De conclusie is helaas dat de populaties duidelijk kleiner worden.

De paddentunnels aan de Bosweg zijn weer schoongemaakt, nadat dit werk vanwege corona 2 jaar had stilgelegen. Een flinke klus om na zo'n lange tijd alles weer in orde te maken.

Naast het reguliere schoonmaken is groot onderhoud aan deze paddentunnels zeer noodzakelijk. Hierover is de werkgroep momenteel in contact met de gemeente Oisterwijk.

Niet alleen de aantallen van de diverse amfibieënsoorten baren ons zorgen. Ook het aantal leden van deze werkgroep is aan de lage kant. Daarom wordt momenteel onderzocht of het mogelijk is in de komende jaren een Amfibieën cursus te geven.

Bijlage 2 Werkgroep Grijs, Groen en Gelukkig

De werkgroep bestaat uit 8 leden die bij toerbeurt in tweetallen een activiteit verzorgen voor een wisselende groep van ± 10 ouderen. De groep wordt samengesteld door 'Stichting Met je hart Oisterwijk', die ook het vervoer verzorgt. De activiteiten zijn afwisselend binnen en buiten, actief of passief, maar hebben allemaal als thema 'groen'.

Terugblik

Afgelopen jaar zijn er 9 activiteiten geweest: 3 interactieve lezingen met als onderwerpen uilen, zoogdieren en bijen, 2x fietsten met duofietsen en 3x een creatieve middag waarbij achtereenvolgens nestkastjes, natuurkaarten en kerststukjes werden gemaakt. Verder was er een paddenstoelenmiddag waarbij buiten werd gekeken naar de vele verschillende soorten. Alle activiteiten werden goed ontvangen, iets wat zeker te maken heeft met het feit dat de deelnemers meestal zorgvuldig gekozen worden door de stichting.

Om verschillende redenen konden niet alle geplande activiteiten (12) doorgang vinden: het maken van wintervoer in januari moest afgelast worden vanwege corona, het bezoek van de Loonse en Drunense Duinen werd op initiatief van de Stichting vervangen door een pannenkoekenlunch waarbij ook wij uitgenodigd waren en het geplande bezoek aan de kruidentuin kon geen doorgang vinden wegens gebrek aan vrijwilligers die konden rijden.

Jammer maar alle andere activiteiten waren zonder meer geslaagd te noemen.

Locatie

De Nieuwe Burght is minder geschikt als locatie voor onze activiteiten. Dat heeft met name te maken met de steile helling en de ligging buiten de bebouwde kom. Een aantal deelnemers komt namelijk nog zelfstandig, vaak te voet. Bovendien is het Rode Kruisgebouw bij iedereen bekend en liggen daar veel materialen die we kunnen gebruiken. Daarnaast wordt soms gebruik gemaakt van een ruimte bij de Rabobank. Bij buitenactiviteiten is de locatie wisselend, afhankelijk van de activiteit.

Plannen 2023

Ook volgend jaar zal er maandelijks een activiteit zijn. Sommige populaire activiteiten blijven terugkomen (Duofiets, kerststukjes maken) maar daarnaast hebben we ook nieuwe 'groene' ideeën. Voor komend jaar hebben zich enkele geïnteresseerden aangemeld, er wordt contact met ze opgenomen zodat ze eens mee kunnen doen om te kijken of het werken met deze doelgroep op deze manier daadwerkelijk aanspreekt.

Verder was er een vraag van Zorgcentrum Haarensteyn in Haaren of wij ook daar activiteiten zouden willen verzorgen. Helaas moesten we hier nee op zeggen omdat de werkgroep te klein is om een dubbele agenda te draaien. Maar met de activiteiten voor de ouderen in Oisterwijk gaan we zeker door.

Bijlage 3 Insectenwerkgroep

De werkgroep heeft 22 leden waarvan ongeveer de ¾ deel actief is.

In 2022 waren er diverse activiteiten. Wat hierbij opvalt, is de grote variatie hierin. Er waren een aantal werkgroepavonden in De nieuwe Burght maar de meeste activiteiten vonden plaats in het veld. Zo waren enkele leden van de werkgroep present bij de Slootjesdagen, een jaarlijks terugkerende activiteit voor de jeugd.

Er waren 2 nachtvlinderavonden voor publiek, maar ook nachtvlindertellingen in de tuin van Rinie Roosen. En bij Morgenrood heeft de werkgroep drie nachtvlinderexcursies gehouden, speciaal voor studenten Wildlife.

Naast de nachtvlindertellingen waren er wekelijkse tellingen op 4 verschillende routes in Oisterwijk en Balvoort van dagvlinders, libellen en hommels. Door een ander groepje werden sprinkhanen en mieren geïnventariseerd, en zeer specifiek werd op de Kampina op soortgerichte libellen geteld. De gegevens van deze tellingen zijn doorgegeven aan de betreffende organisaties zoals de Vlinderstichting en Natuurmonumenten.

Niet gericht op een bepaalde soort, maar op locatie was de inventarisatie van insecten op Landpark Assisië.

Om de eigen kennis te vergroten, waren er werkgroepavonden en een 2-daagse hommelscursus. Daarnaast werd de cursus 'Bloemen en Insecten' gegeven. Deze cursus kende een lange voorbereidingstijd, reeds in 2019 is begonnen met de opzet ervan. Vervolgens gooide corona roet in het eten maar dit jaar kon de cursus dan toch van start gaan. Hij werd gegeven door Rini Kersten, die bijgestaan werd door enkele leden van de werkgroep. Deze cursus bestond uit 4 avonden theorie en twee excursiedagen en was voor iedereen toegankelijk. Een leuke cursus met maar liefst 31 deelnemers die zeer enthousiast waren. We willen de cursus dan ook zeker op niet te lange termijn herhalen. Voor komend jaar gaat dat niet lukken, wel is er een korte cursus Dagvlinders gepland.

Eén lid van de werkgroep geeft in 2023 het onderdeel Insecten bij de Basis cursus Natuur.

Naast deze IVN activiteiten is een aantal leden ook buiten de vereniging zeer actief op diverse terreinen van natuur met tellingen en informatieverstrekking. Een van deze activiteiten is de website www.vlinderszoeken.nl, van één van de werkgroepleden.

Hoewel niet direct een IVN activiteit, willen we deze site hier toch vermelden omdat veel leden van de werkgroep hier foto's voor aanleveren, en de site vanuit alle werelddelen wordt bezocht.

Bijlage 4 Werkgroep Natureluurs

Deze werkgroep bestaat uit een vaste kern van vijf personen met een hulpteam van nog eens drie mensen. Het aantal kinderen dat deelneemt aan de activiteiten is wisselend.

ivn natuur
educatie
Oisterwijk

Natureluurs
jeugdwerkgroep

Nadat in 2021 de activiteiten vanwege coronamaatregelen waren stopgezet, hebben we in maart ons programma weer hervat.

Bij het bezoek aan de schaapskudde, normaal gesproken een populaire activiteit, waren nu slechts 10 kinderen (14 aanmeldingen). De maand erop (Overleef de Natuur) waren er 12 deelnemers en met de Slootjesdagen in juni waren dat er 15.

Na de zomervakantie hebben we nog twee activiteiten gehad. 'Beleef de natuur' waarbij de zintuigen centraal stonden (4 aanmeldingen) en een Natuurwerkdag. Nu waren er 4 kinderen met hun ouders. De uilenactiviteit in het kader van Nacht van de Nacht is afgelast wegens gebrek aan deelnemers. Slechts 3 kinderen hadden zich hiervoor aangemeld. Deze kinderen hebben het aanbod gekregen mee te doen aan de reguliere Nacht van de Nacht activiteit.

Na een brainstormsessie waarbij allerlei mogelijkheden onderzocht werden, is door de leden van de werkgroep een vast jaarprogramma opgesteld voor 2023. Vervolgens is er een poster gemaakt met bijbehorende flyer, plus nog een inlegvel voor de IVN-folder. Hierop staan alle activiteiten van 2023 vermeld.

Ook zijn 35 basisscholen in Oisterwijk en omstreken persoonlijk benaderd. En met succes. Niet alleen mogen op een aantal plaatsen posters en flyers verspreid worden, ook nemen sommige scholen de activiteiten op in hun nieuwsbrief. Een mooie actie die al meteen resultaat had.

Gelukkig, want het zou jammer zijn als een groep als Natureluurs zou verdwijnen.

Dus ouders, opa's, oma's, burens en anderen: ken je nog kinderen in de doelgroep (6-12 jaar), vertel ze over Natureluurs of meld ze aan voor een leerzame, maar vooral leuke activiteit.

Bijlage 5 Natuurwerkgroep

Deze werkgroep steekt letterlijk de handen uit de mouwen. Op verzoek van bijvoorbeeld Brabants Landschap en Natuurmonumenten doen zij allerlei broodnodige klussen in de natuur. In het broedseizoen ligt het werk stil maar daarbuiten gaan ze 7-8 keer met 20 leden aan de slag. Ook hebben ze dit jaar mee gewerkt aan onze eigen heemtuin.

Meer dan andere jaren is het nodig om opschot te verwijderen. Het indirecte gevolg van corona: doordat er toen geen activiteiten mogelijk waren, kregen berk en wilg vrij spel op de heide waardoor andere plantensoorten op den duur in de knel komen.

Een subgroep van 5 x 2 personen controleert 2x per jaar alle knooppuntenpaaltjes langs een 32 km lange route door de Oisterwijkse Vennen en Bossen. Tussendoor worden (na klachten) ook reparaties uitgevoerd.

Bijlage 6 Plantenwerkgroep

Het aantal leden is iets toegenomen, van 15 naar 18 leden. Vanaf februari kon het winterprogramma weer gestart worden waarbij de groep 1x per maand bij elkaar komt. Eén of meer leden bereiden dan een bepaald thema voor. Zo was er het afgelopen jaar aandacht voor onder meer varens, composieten, grassen en schermbloemigen.

Op verzoek van Brabants Landschap is dit jaar Plan Ruiting, langs de Esschestroom bij Esch, geïnterviewd. Dit zijn een aantal verschillende terreinen die de werkgroep iedere week bezocht heeft. Er werden mooie en bijzondere waarnemingen gedaan, zelfs soorten die in Nederland slechts zelden voorkomen.

Naast de maandelijkse bijeenkomsten is de Whatsappgroep een uitstekende manier gebleken om onderling contact houden, mooie plantenvondsten met elkaar te delen en kennis over te dragen.

Ook deze werkgroep is momenteel bezig een plantencursus op te zetten, waarbij het accent zal liggen op het determineren van planten. Deze cursus gaat waarschijnlijk bestaan uit 6 cursusavonden plus praktijklessen in de natuur. Aanvankelijk was de cursus gepland voor voorjaar 2023, wegens ziekte is dit een jaar uitgesteld.

Bijlage 7 Werkgroep Samen de natuur in

De werkgroep SDNI (Samen De Natuur In) bestaat uit 2 Natuurclubs met in totaal 14 deelnemers en 16 begeleiders.

Doel van de werkgroep is het bevorderen van natuurbeleving bij mensen met een verstandelijke beperking door het organiseren van themawandelingen.

In de Natuurclub staan natuurbeleving en gezelligheid centraal. Door het jaar heen komen we 10 keer op een zaterdagochtend bij elkaar. We starten in restaurant Groot Speijck in Oisterwijk, waar we onder het genot van een kopje koffie of een glaasje fris, eerst gezellig bijpraten. Deelnemers wisselen hun natuurmappen uit om te laten zien wat ze getekend, uitgeknipt of gemaakt hebben en wij vertellen iets over het thema van de ochtend.

Dat kan van alles zijn: vogels, waterdieren, bloemen, bijen, paddenstoelen, bomen, kikkers, struiken, insecten of bodemdierjes, afhankelijk van het seizoen.

Daarna gaan we de natuur in voor een wandeling van ruim 1 uur, waarbij we gaan kijken, zoeken, ruiken, voelen en proeven. De ene keer vangen we insecten of waterdieren, een andere keer verzamelen we bloemen of blaadjes om er een mooi 'natuurschilderij' van te maken. M.a.w. we zijn actief bezig om de natuur te verkennen en te beleven.

De activiteiten vonden 1x per maand plaats met uitzondering van de maanden juli en augustus. In 2023 willen we ook in de zomermaanden doorgaan met onze wandelingen.

Momenteel heeft de groep plaats voor nieuwe deelnemers. De werkgroep heeft een flyer gemaakt om actief nieuwe deelnemers te werven.

Bijlage 8 Werkgroep Scholen in de natuur

De groep bestaat uit 8 begeleiders plus coördinator. Afgelopen jaar waren er nog niet zo veel aanvragen, maar als deze weer oplopen naar het niveau van vóór corona, is dit te weinig.

Totaal kwamen er aanvragen van 6 scholen voor 11 groepen, waarbij Noniksie voor de groepen 1-2 duidelijk het meest populaire programma is. De groepsgrootte varieerde sterk, van 13 tot 45 kinderen per groep. Totaal deden 288 kinderen mee, gemiddeld 26 per groep.

In juli zagen we dat er eigenlijk nog maar 2 activiteiten geweest waren, de aanvraag uit Haaren was namelijk al in 2021 geboekt en betaald. Ton Willems heeft toen de scholen actief benaderd en de folder rondgemaild. Actieve pr lijkt noodzakelijk om dit aanbod meer bekendheid te geven.

Datum	Activiteit	Groep	Aantal k	School
di 17 mei 22	Noniksie	1,2	13	De Nieuw Linde, Oisterwijk
di 31 mei 22	Horen-zien-voelen	5	21	De Hasselbraam, Haaren
do 7 jul 22	Watersafari	3,4,5	27	BS De Vijfhoeven, Vlijmen
wo 12 okt 22	Noniksie	1,2	21	BS Berkeloo, Berkel-Enschot
wo 12 okt 22	Noniksie	1,2	22	BS Berkeloo, Berkel-Enschot
vr 14 okt 22	Noniksie	1,2	45	Het stadshart, Den Bosch
wo 19 okt 22	Noniksie	1,2	23	BS Berkeloo, Berkel-Enschot
wo 19 okt 22	Noniksie	1,2	22	BS Berkeloo, Berkel-Enschot
wo 2 nov 22	Noniksie	1,2	22	BS Berkeloo, Berkel-Enschot
di 1 nov 22	Noniksie	1,2	36	BS De groene parel, Oisterwijk
di 1 nov 22	Noniksie	1,2	36	BS De groene parel, Oisterwijk

Noniksie voelt zich pas mooi als hij van alle dieren het mooiste stukje heeft gekregen.

Bijlage 9 Vogelwerkgroep

In 2022 waren telde de vogelwerkgroep 72 leden, waarvan ongeveer 2/3 actief in de diverse werkgroepen, bij projecten of inventarisaties. Deelnemers aan de vogelexcursies zijn niet meegeteld als actief lid.

Zwaluwwerkgroep

Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door het overlijden van Gerard van der Kaa van vogelwerkgroep Midden-Brabant, één van de oprichters van de gierzwaluwwerkgroep. Een groot verlies voor de werkgroep.

Net voor zijn overlijden konden we een grote wens van hem realiseren, 8 extra camera's in de gierzwaluwkasten in de Joanneskerk. Ook de recorder, de oude camera's en alle bekabeling werd vervangen en daarmee hebben we nu de mogelijkheid 24 broedgevallen zonder verstoring van de vogels op de voet te volgen. Dit is uniek voor Nederland en nog steeds komt er ieder jaar nieuwe informatie uit dit onderzoek naar voren. Zo zagen we dit jaar voor het eerst dat de adulte vogels nog zeer kleine jongen in de bek namen en deze uit de nestkom verwijderden. In één geval werd het jong later op dezelfde manier weer terug in de nestkom geplaatst, zeer bijzonder!) Het was een uitermate goed broedseizoen voor de gierzwaluw met uitzondering van een korte, maar hevige hittegolf op 18 en 19 juli. Toen vloog 2/3 van de jongen vanwege de hitte uit. Gelukkig waren de meeste jongen inmiddels vliegvlug.

Totaal: 24 kasten bewoond, 24 broedgevallen, 72 eitjes. Slechts 4 eitjes zijn niet uitgekomen, en uiteindelijk hebben we 63 jongen de kast zien verlaten, een zeer hoog gemiddelde van 2.7 jongen per broedsel.

Van dit project is een uitgebreid verslag gemaakt. Deze gegevens worden uiteraard doorgestuurd naar Sovon en naar Gierzwaluwbescherming Nederland.

Verder is er dit jaar niet in de dorpskernen geïnventariseerd. Moergestel, Oisterwijk en Udenhout zijn eerder volledig in kaart gebracht. Wel zijn lopende projecten opgevolgd.

Zo is er regelmatig groenonderhoud gedaan bij de diverse zwaluwtorens en zijn de broedruimtes in de Joanneskerk en in het ketelhuis bij de KVL geïnspecteerd en schoongemaakt.

Dat laatste was een leuke klus. De kasten zijn gerealiseerd in 2009 maar bleven tot op heden leeg. Nu is bekend dat gierzwaluwen er zeer lang over kunnen doen om nieuwe broedplaatsen te ontdekken, maar zo langzamerhand waren we een beetje wanhopig. Afgelopen zomer zagen we echter gierzwaluwen de kasten invliegen en bij inspectie bleek dat er in minstens één kast succesvol is gebroed door een gierzwaluwkoppel.

Een nestkom met gierzwaluwwitwerpselen, een duidelijk bewijs van een geslaagd broedsel

Hittegolf op 18 juli, de jongen hebben het warm

Huiszwaluwtil

Bij de huiszwaluwtil in Moergestel is tijdens het broedseizoen wekelijks geïnventariseerd, de andere tillen incidenteel.

In Moergestel hebben we begin dit jaar 12 nieuwe kommetjes aan de til bevestigd, waarvan er al meteen 3 bezet waren. Totaal waren 24 broedplaatsen bezet, waarbij er waarschijnlijk 15x sprake was van 2 broedsels. Het is moeilijk te zeggen hoeveel jongen er per broedsel uitgevlogen zijn, we zien meestal maximaal 2 jongen tegelijk maar waarschijnlijk zijn het er meer (2-6 eieren per broedsel volgens de boeken). Maar rekenen we 2 jongen per broedsel, dan nog zijn er 78 jongen uitgevlogen. Een mooi resultaat!

Alle gegevens zijn doorgegeven aan Sovon (nestkastenonderzoek, slaappleatsentelling en vaststellen broedlocaties). Verder ook aan de landelijke werkgroep huiszwaluwtil en Vogelbescherming Nederland.

Hannie Nilsen (Coördinator zwaluwwerkgroep)

Ransuilenwerkgroep

Met ongeveer 14 vaste vrijwilligers, aangevuld met enkele uilenliefhebbers van andere werkgroepen, hebben wij ook in 2022 geprobeerd de ransuilenpopulatie in kaart te brengen. Specifiek in het werkgebied van IVN Oisterwijk, met het accent op de Loonse en Drunense Duinen. Daarnaast registreren we gegevens over winterroesten en broedgevallen in de hele provincie Noord-Brabant, voor zover bekend.

Dit jaar was een slecht jaar voor bijna alle uilensoorten, de ransuil niet uitgezonderd.

In de Loonse en Drunense Duinen lopen we wekelijks. 's Winters alleen of in kleine groepjes op zoek naar roestplaatsen, in het broedseizoen (mei-juni) lopen en fietsen we met meerdere vrijwilligers wekelijks in de late avonden om alle broedgevallen op te sporen. Helaas kunnen we dit jaar geen enkel broedgeval melden. Op 2 locaties hoorden we de ransuil roepen, zelfs vanaf een bestaand nest, maar voor het eerst in 'onze' geschiedenis (ongeveer 14 jaar) hebben we geen enkel ransuilenjong gehoord of gezien. Hetzelfde beeld zien we in de hele provincie, slechts 3 of 4 broedgevallen zijn er gemeld.

Ook de winterroest is aanzienlijk kleiner. Waar we eerder roesten zagen van 40-50 ransuilen, zijn er winter 2021-2022 slechts maximaal 13 uilen in één keer gezien. Momenteel (eind november 2022) worden er wisselend 2-7 ransuilen op hun vaste roest gezien, en slechts 1 uil op een tweede bekende roestplaats aan de noordoostkant.

Naast de inventarisaties zijn er nog een aantal lezingen gegeven.

Christien Hermsen (Coördinator Ransuilenwerkgroep)

Steenuilenwerkgroep

De steenuil heeft een meer gevarieerd menu dan zijn soortgenoten. Dit is waarschijnlijk de reden dat hij het vergeleken met andere uilensoorten redelijk heeft gedaan. Wel zag de werkgroep ook minder, en vooral kleinere, legfels.

Dit jaar had de werkgroep een assistent-ringer die ze opgeleid hebben. Hij heeft onlangs zijn theorie-examen gehaald en gaat komend jaar op examen bij Stone. Dit ondanks het feit dat er weinig kerkuilen waren om te ringen. Dankzij de hulp van andere werkgroepen is dit toch gelukt. Een bijzondere waarneming dit jaar was een vrouwtje dat in 2021 geringd is uitgezet vanuit Vogelasiel Someren. Dit jaar werd ze terug gemeld, twee huizen verderop in dezelfde straat waar zij is uitgezet. Zij, want het was een vrouwtje, had drie jongen. Mooi om te zien dat ze in de buurt is gebleven, en zelfs jongen had. Dankzij Griel krijgen we op deze manier steeds meer inzicht over het project asieluilen. Zo ontdekken we waar asieluilen heen gaan, hoe oud ze worden en of ze zich in het wild weten te redden. Een kanttekening is wel dat het ringproject al loopt vanaf 2009, maar terugmeldingen blijven uit. Het is de derde keer dat er na controle van de ringgegevens een broedsucces is vast komen te staan. In alle drie de gevallen ging het om een steenuil. Uiteraard is het allerbelangrijkste dat uilen na rehabilitatie zich weer in het wild weten te redden maar met nakomelingen van een asieluil kunnen we zeker spreken van een succes!

Anita van Dooren (Coördinator steenuilenwerkgroep)

Kerkuilen

Ook voor de kerkuilen was het een slecht jaar. Gebrek aan voedsel lijkt de meest voor de hand liggende oorzaak. Ongeveer 35 kasten werden gecontroleerd, slechts in 4 kasten zijn eieren gelegd. In één geval kwamen de eieren niet uit, van de jongen in de andere 3 kasten is er slechts één uitgevlogen nadat hij sterk vermagerd naar vogelasiel Someren is gebracht en daar is grootgebracht. De andere jongen zijn waarschijnlijk allemaal als extra voedselvoorraad gebruikt. Uiteindelijk bleef er één jong over dat uiteindelijk alsnog verhongerde. Zo zag men in één kast aanvankelijk 6 jongen, enige tijd erna nog 3 en op het moment dat het laatste sterk vermagerde jong op het erf werd gevonden, lag er in de kast nog één dood jong.

Gijs v/d Weerden (Coördinator kerkuilen)

IJsvogel

Helaas is er dit jaar wederom niet gebroed in de ijsvogelwand langs de Voorste Stroom, wel werd de ijsvogel er regelmatig gesignaleerd. Begin 2023 zal de wand schoongemaakt worden zodat deze broedgelegenheid hopelijk volgend jaar weer gebruikt zal worden.

Huismussenproject

Pas dit jaar hoorden we dat er in 2021 in één van de kasten is gebroed. Van dit jaar zijn nog geen meldingen over broedgevallen, wel wordt op meerdere plaatsen gezien dat de huismus in en bij het huismussenhotel zit en soms nestmateriaal mee naar binnen neemt.

De huismus inspecteert zijn nieuwe onderkomen

Midwintertelling

Lange tijd dreigde corona roet in het eten te gooien, maar uiteindelijk konden op zondag 16 januari 2022 alle watervogels in het Oisterwijks vennengebied, inclusief Voorste en Achterste Stroom tot aan Tilburg, geteld worden voor de SOVON-midwintertelling.

Het weer was koud en guur en vooral bij de mensen te voet viel het aantal waarnemingen tegen. Op de fiets was het resultaat iets beter en tenslotte stopte de teller op 30 soorten en 1544 vogels.

Inderdaad meer soorten, maar minder vogels dan de afgelopen jaren. De ijsvogel werd zelfs helemaal niet waargenomen. Een nieuwe soort in ons gebied bij deze telling was de tureluur.

De aantallen van de laatste 10 jaar zijn:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2240	2129	1544	1760	1612	1632	2563	1934	1982	1545
27	32	26	27	26	29	28	27	27	30

Onder het jaartal de absolute aantallen en daaronder het aantal soorten in dat jaar.

Broedvogelmonitoringsproject

Voor Brabants Landschap hebben we voor het 2^e jaar op rij een broedvogelmonitoring uitgevoerd in de gebieden Nemerlaer Noord en Nemerlaer Zuid. Vooral in het gebied rond het kasteel (Nemerlaer Noord) was er een duidelijke achteruitgang in het broedvogelbestand. Een sterk verhoogde recreatiedruk zal hier zeker een rol in spelen.

Een uitgebreid verslag hiervan met adviezen is aan Brabants Landschap ter beschikking gesteld.

Houtsnippentelling

Deze telling vindt plaats in het gebied De Scheeken, De Geelders en De Mortelen Als vogelwerkgroep bemannen wij één telpost. Deze is gelegen nabij de Schutskuil. Met twee personen worden anderhalf uur lang alle overvliegende houtsnippen genoteerd.

Dit jaar waren het over het algemeen zeer goede snippenavonden, al varieerden de aantallen van 3 tot 19 houtsnippen per keer. Lage aantallen vergeleken met vorig jaar, we telden 100 houtsnippen verdeeld over 9 avonden tegen 140 vorig jaar.

Erg leuk en ontspannen is deze avondtelling, met soms mooie extraatjes zoals de diverse uilen die langs vliegen.

Vogeltrekteldag

Op zaterdag 1 oktober hebben we meegedaan aan de internationale Vogeltrekteldag. Samen met vijf andere vogelwerkgroepen uit de regio zijn op 5 plaatsen trekvogels geteld. Onze vogelwerkgroep neemt hierbij ieder jaar opnieuw de coördinatie op zich.

Onze telpost was uitstekend bemand met ruim 8-10 tellers gedurende de teluren. Het was slecht weer, veel regen, zwaar bewolkt met een harde zuidwestenwind en sommige posten stopten ruim voor de afgesproken tijd. De 5 posten telden gezamenlijk 5936 vogels, verdeeld over 55 soorten en daarmee werd dit een van de slechtste tellingen ooit. Alleen in 2017 waren de aantallen nog lager (sinds 2015). Ter vergelijking: in 2021 werden 12.069 vogels geteld, verdeeld over 60 soorten.

Project Torenvalk

In 2021 zijn we gestart met een project om in ons werkgebied de torenvalk aan meer broedruimte te helpen door op geschikte plaatsen broedruimte te realiseren. Er werden subsidieverzoeken geschreven, kasten getimmerd en geschikte adressen gezocht. Want geen enkele kast werd 'zomaar ergens' neergezet, het biotoop moest geschikt zijn voor de torenvalk.

Ook de palen werden met zorg uitgezocht. Van een bedrijf in Geffen, Electriciteitswerken van den Hanenberg, kregen we 15 aluminium lantaarnpalen. Gratis en nog thuisbezorgd ook. Het voordeel van deze palen is dat ze duurzaam zijn en bovendien is het voor marterachtigen en andere rovers een stuk moeilijker om in zo'n gladde paal naar het nest klimmen.

De plaatsing van de kasten liep vertraging op door stormachtig weer, maar begin dit jaar werden de eerste kasten geplaatst. Momenteel hebben 17 kasten een plaats gevonden en daarvan zijn de meeste al door torenvalken ontdekt. In twee kasten is zelfs al gebroed.

Geen optimale foto's maar de kopjes van 4 jonge torenvalken zijn toch duidelijk te zien

Waar mogelijk en gewenst was, werd ook een Tiny Forest aangelegd, zodat de biotoop zo optimaal mogelijk is. Al met al een zeer geslaagd project mede dankzij een subsidie uit het LAL-project (Leefgebied Agrarisch Landschap met financiële ondersteuning van de Provincie Noord-Brabant en de Nationale Postcode Loterij), de bijdrage van firma van den Hanenberg uit Geffen en Bart Gijtenbeek. En natuurlijk dankzij de vrijwilligers en iedereen die ons toestemming gaf een torenvalkkast op hun erf te plaatsen.

Vogelcursus

Voorjaar 2022 konden we na 3 jaar weer een vogelcursus afronden. Deze cursus was in december 2019 gestart, maar moest wegens coronamaatregelen in maart 2020 onderbroken worden. Fijn dat we deze cursus nu met bijna alle cursisten toch tot een goed einde konden brengen. In december dit jaar is ook weer een nieuwe vogelcursus gestart. De animo voor deze cursus is onverminderd groot. Er stonden al veel wachtenden op de wachtlijst en ook de overige plaatsen waren snel bezet.

Publiekswandelingen

In 2022 zijn er meerdere publiekswandelingen geweest. De snertwandeling in januari, de Vroege Vogelwandeling in april en de Nachtzwaluwx excursie in juni werden goed bezocht en de deelnemers waren enthousiast. Er werden leuke waarnemingen gedaan, zoals een roerdomp bij het Belversven tijdens de vroege vogelwandeling.

Dit jaar is om verschillende redenen niet deelgenomen aan de Vogelweek van Vogelbescherming Nederland.

Excursies

Dit jaar konden we gelukkig weer samen op pad. Slechts één excursie, de eerste in januari, moest afgelast worden vanwege coronamaatregelen. Daarna is er iedere maand een excursie geweest, 11 excursies in totaal. Samen zie je meer, leer je van elkaar en bovendien is het erg gezellig. Er zijn veel mooie waarnemingen gedaan. Wat te denken van 5 zeearenden op één dag bijvoorbeeld? Dat kan alleen in de Biesbosch. Ook de Marker Wadden was een excursie die we niet snel zullen vergeten. Op de jaarvergadering is gezamenlijk het nieuwe programma voor 2023 vastgesteld.

Zelden zie je baardmannetjes zo mooi als hier op de Markerwadden

Overige activiteiten: vogelavonden, de barbecue en het vogelweekend Texel

De vogelwerkgroep is een gezellige en actieve werkgroep en behalve excursies en tellingen hebben we ook activiteiten om vogelervaringen uit te wisselen, onze kennis te vergroten en vooral ook een stukje extra gezelligheid te creëren.

Zo was het eindelijk weer mogelijk een gezamenlijke vogelweekend te hebben. In oktober waren we met 20 leden een lang weekend op Texel, waarbij mooie soorten werden gezien. Daarnaast hadden we in augustus een gezamenlijke barbecue en is er 3x een informele bijeenkomst geweest, steeds met een ander thema.

Vogelquiz

Na 2 jaar uitstel konden we dit jaar eindelijk onze vogelquiz presenteren. Een leuke avond met leden van de verschillende werkgroepen. Zeker voor herhaling vatbaar.

Plannen 2023

We gaan opnieuw een BMP-telling doen. Waarschijnlijk ook dit jaar voor Brabants Landschap. Mogelijk wordt De Brand het nieuwe telgebied. In 2015 is hier voor de laatste keer geteld. Spannend om te zien welke verandering het gebied heeft doorgemaakt na vernatting door afsluiting van de Zandleij.

Ook aan andere tellingen (midwinter, houtsnip, vogeltrek) zullen wij zeker deelnemen.

Grote Gele Kwikstaartproject met ijsvogelinventarisatie. Ook dit wordt mogelijk in 2023 een uitvraag om deze te monitoren c.q. te inventariseren.

De diverse werkgroepen gaan verder met hun eigen projecten en tellingen. De NL Doet activiteit waarbij de omgeving van de zwaluwtoren wordt aangepakt, is alweer aangevraagd. En ook de uilenmensen zijn alweer druk bezig hun activiteiten op poten te zetten.

Het excursieprogramma voor 2023 wordt al gemaakt, zodat we weer iedere maand op pad kunnen. Soms een hele dag, soms een halve. Dichtbij huis of verder weg, maar altijd naar een vogelrijk gebied. We gaan zeker door met onze 2-maandelijkse avond. De eerste avonden staan alweer gepland.

En ook hopen we natuurlijk wederom ons jaarlijkse vogelweekend en de barbecue te organiseren.

Al met al een zeer actieve en gezellige vogelwerkgroep dankzij de tijd en energie die er door de leden ingestopt wordt.

Coördinatoren vogelwerkgroep Jan Op 't Hoog en Ad van Opstal

Bijlage 10

Zoogdierenwerkgroep

De zoogdierenwerkgroep bestond in 2022 uit 14 leden. Begin 2022 hebben we een bijeenkomst gehad, waar we het programma voor 2022 hebben ingevuld en waarbij we tevens nog een PowerPoint-presentatie hebben gehad over marterachtigen.

Dit jaar hebben we op verzoek van het Brabants Landschap een zoogdiereninventarisatie gehouden in de gebieden De Brand en Nemelaer. Doelsoorten waren marterachtigen, zoals boommarter, bunzing, wezel en hermelijn. Wat betreft wezel en hermelijn hebben we geen resultaat kunnen boeken, wel bij de overige marters.

Tevens hebben we namens de Zoogdierverseniging meegedaan met het NEM Marteronderzoek (Netwerk Ecologische Monitoring) en het NEM Exotenonderzoek, in gebieden van zowel Brabants Landschap, Natuurmonumenten als bij particulieren. Wat betreft het marteronderzoek hebben we positieve resultaten geboekt met het aantonen van boommarter en bunzing. Het exotenonderzoek betrof de soorten wasbeer en wasbeerhond, deze werden niet aangetroffen.

In het laatste weekend van augustus hebben we in het kader van de Nacht van de Vleermuis een zeer geslaagde avondexcursie gehouden. Daarbij waren ruim dertig deelnemers aanwezig, met twee gidsen. Tijdens deze excursie is de pas aangeschafte batdetector voor het eerst gebruikt. Deze werkte goed. Enkele leden hebben voor de Zoogdierverseniging met een batlogger vleermuizen geïnventariseerd. Hierbij legt men al fietsend een route van ongeveer 15 km. af door stedelijk gebied en ondertussen registreert de batlogger de waargenomen vleermuizen. Hierdoor heeft men inzicht waar vleermuizen zich bevinden, zodat gemeenten en woningbouwcoöperaties hiermee rekening kunnen houden bij bouwplannen en woningrenovaties.

Daarnaast hebben we een enkele keer nog het cameraproject in de tuin gedaan bij particulieren die hierom vroegen. Ook enkele dassenburchten werden bezocht om te bekijken of ze nog bewoond waren. Enkele leden hebben de jaarlijkse Zoogdierendag en Biodiversiteitsdag bezocht.

En tevens hebben we nog een mooie excursie gemaakt naar het natuurontwikkelingsgebied van Brabants Landschap, De Lange Bleek nabij Sterksel.

Boommarter